

Sektorspecifikke handlingsplaner

1.1 Dagtilbud, grundskole og ungdomsuddannelse

Afgrænsning af sektoren og sektorens deltagelse i Erasmus+

Denne sektor, som betegnes 'School Education' af Europa-Kommissionen, dækker i Danmark over de formelle uddannelsesinstitutioner inden for dagtilbud, grundskole og almengymnasiale ungdomsuddannelser. I de seneste år har der i denne sektor været en stigende interesse for deltagelse i Erasmus+, hvilket har resulteret i stor oversøgning ved de seneste ansøgningsrunder.

Til trods for den stigende interesse og deltagelse i programmet er der fortsat områder af sektoren, der er underrepræsenteret i programmet, og det er især disse grupper af potentielle nye ansøgere, denne handlingsplan fokuserer på.

Status for inklusion i sektoren

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) opgør hvert år den forventede andel af deltagere med færre muligheder i bevilgede, men endnu ikke afsluttede, projekter. Ligeledes angiver UFS hvert år et prognosetal for det kommende års andel af deltagere med færre muligheder.

For kalenderåret 2024 opjusterede UFS sin forventning til registrering af deltagere med færre muligheder i mobilitetsprojekter fra 7% i 2023 til 10% i 2024.

Data fra ansøgningsrunden for mobilitetsprojekter i februar 2024 viser, at tilskudsmodtagerne i skolesektoren forventer, at 10% af deltagerne i deres mobilitetsprojekter vil falde inden for kategorien "participant with fewer opportunities". Der er således overensstemmelse mellem UFS-forventning og tilskudsmodtagernes planer om inddragelse af deltagere med færre muligheder. Prognosetallet for 2025 på 13% reflekterer en ambition i UFS om fortsat at arbejde målrettet med henblik på, at opnå en større bevidsthed i sektoren om støttemulighederne for deltagere med færre muligheder.

Sektor	2021	2022	2023	2024	Prognose 2025
Dagtilbud, grundskole og ungdomsuddannelse	2,7	7,2	7	10	13

Behovsanalyse

For at blive klogere på omfanget af institutionernes kendskab til og brug af Erasmus+ er der udført en behovsanalyse, der består af to dele:

1. Et fokusgruppeinterview med akkrediterede tilskudsmodtagere. Her fik tilskudsmodtagerne lejlighed til at dele erfaringer i forhold til at inddrage deltagere med færre muligheder i deres mobilitetsaktiviteter. 18 institutioner var inviteret, og 5 deltog (tre folkeskoler, et gymnasium samt et 10. klassecenter)
2. En spørgeskemaundersøgelse sendt til 38 af landets 10. klassecentre, der ikke tidligere har vist interesse i programmet. I undersøgelsen blev der spurgt om kendskab til programmet, årsager til ikke at have søgt tilskud samt eventuelle støttebehov. 17 institutioner svarede.

Fokusgruppeinterviewet viste bl.a., at mange institutioner ikke er bevidste om programmets støttemuligheder for deltagere med færre muligheder og derfor ikke gør brug af disse. Der er således grundlag for at antage, at tilskudsmodtagerne inkluderer flere deltagere med færre muligheder, end der registreres. Mange skoler rejser med hele klasser, og det er normal praksis, at alle elever inkluderes i diverse aktiviteter. Dette afspejles også i skolernes tilgang til aktiviteterne i Erasmus+. Endvidere viste undersøgelsen, at der er et behov blandt tilskudsmodtagerne for afklaring af begrebet 'færre muligheder' for bedre at kunne identificere, hvilke deltagere der hører under denne kategori.

Spørgeskemaundersøgelsen viste, at den lave repræsentation af 10. klassecentre i programmet primært skyldes manglende kendskab til programmets støttemuligheder. 69 % af de adspurgte 10. klassecentre svarede, at de har hørt om Erasmus+, og heraf svarede 45 %, at de ikke vidste, at programmet også omfatter deres institution. Endvidere svarede 55 %, at de har behov for information og vejledning, hvis de skal søge om tilskud i fremtiden.

Hovedindsatsområder

I skolesektoren er det et ønske at gøre Erasmus+ mere tilgængeligt for de akkrediterede institutioner såvel som for potentielle nye ansøgere. De behov, der kom til udtryk i behovsanalysen vurderes fortsat at være relevante, især hos nytilkomne tilskudsmodtagere. Derfor arbejdes der med nedenstående hovedindsatsområder, der er formuleret i overensstemmelse med inklusionsstrategiens målsætninger.

Inklusionsstrategiens målsætninger	Hovedindsatsområder for skolesektoren
1. Bibeholde/øge andelen af deltagere med færre muligheder i programmerne	Øge andelen af deltagere med færre muligheder hos tilskudsmodtagere fra dagtilbud, grundskole og almen gymnasiale ungdomsuddannelser
2. Styrke tilskudsmodtageres kapacitet til at arbejde med inklusion, herunder inklusion af deltagere med færre muligheder	Styrke kapaciteten hos tilskudsmodtagere til at arbejde med inklusion og inkludere deltagere med færre muligheder
3. Øge diversiteten blandt de ansøgende organisationer ved at tiltrække flere nye ansøgere	Øge diversiteten blandt de ansøgende institutioner ved at engagere flere 10. klassecentre, specialskoler samt institutioner fra dagtilbudssektoren
4. Sikre en bred geografisk diversitet i ansøgerfeltet	Øge den geografiske diversitet af ansøgere ved at fokusere på især Grønland samt underrepræsenterede regioner i Danmark

Inklusionsstrategiens målsætninger

5. Øge antallet af projekter der har inklusion som tema, eller hvis primære målgruppe er personer med færre muligheder

Hovedindsatsområder for skolesektoren

Øge antallet af projekter, der arbejder med inklusion som tema, ved f.eks. at øge antallet af projekter koordineret af organisationer, hvis primære målgruppe er deltagere med færre muligheder

Aktivitetsskema

UFS planlægger og justerer løbende sine aktiviteter ift. opnåelsen af ovenstående hovedindsatsområder. Aktivitetsskemaet nedenfor viser således de foreløbigt planlagte aktiviteter for mere inklusion og større mangfoldighed i danske projekter under Erasmus+ inden for dagtilbud, grundskole og almen gymnasiale ungdomsuddannelser. I skemaet vil nogle aktiviteter optræde under flere hovedindsatsområder. Det er bevidst og skyldes, at en enkelt aktivitet i nogle tilfælde har til hensigt at opfylde mere end bare én af de tværgående målsætninger, som hovedindsatsområderne er bundet op på.

Hovedindsatsområde 1: Øge andelen af deltagere med færre muligheder hos tilskudsmodtagere fra grundskoler og almen gymnasiale ungdomsuddannelser

Aktivitet	Tidsramme
Inklusionswebinarer for akkrediterede tilskudsmodtagere vedr. støttemuligheder til deltagere med færre muligheder.	Løbende 2025-2027

Hovedindsatsområde 2: Styrke kapaciteten hos de akkrediterede tilskudsmodtagere til at arbejde med inklusion i og inkludere deltagere med færre muligheder

Aktivitet	Tidsramme
Informationsmøder med eksterne interessenter, referencegruppe, Kommunernes Landsforening, DACOB	Løbende 2025-2027
Deltagelse i serbisk-ledet, europæisk netværk om vejledningsindsatser over for elever med særlige behov – herunder etablering af et ekspertkorps (LTA)	2024-2026

Hovedindsatsområde 3: Øge diversiteten blandt de ansøgende institutioner ved at engagere flere 10. klassecentre, specialskoler samt institutioner fra dagtilbudssektoren

Aktivitet	Tidsramme
Kontaktseminar for skoler med høj andel af elever med særlige behov. Mødet vil have fokus på mulighederne i både mobilitets- og samarbejdsprojekter	2025
Informationsmøder og skriveseminarer for potentielle tilskudsmodtagere indenfor underrepræsenterede områder af sektoren	Løbende 2025-2026

Hovedindsatsområde 4: Øge den geografiske diversitet af ansøgere ved at fokusere på især Grønland samt underrepræsenterede regioner i Danmark

Aktivitet	Tidsramme
Promoveringsarrangementer (f.eks. skriveseminarer, infomøder eller konferencer) for institutioner i underrepræsenterede geografiske områder	Løbende 2025 - 2026

Hovedindsatsområde 1: Øge andelen af deltagere med færre muligheder hos tilskudsmodtagere fra grundskoler og almen gymnasiale ungdomsuddannelser

Hovedindsatsområde 5: Øge antallet af projekter, der arbejder med inklusion som tema, ved f.eks. at øge antallet af projekter koordineret af organisationer, hvis primære målgruppe er deltagere med færre muligheder

Aktivitet

Tidsramme

Inklusionsseminar med deltagelse af tidligere / nuværende tilskudsmodtagere, der har erfaring med dette område.

Løbende 2025-2027
2025

Kontaktseminar for skoler med høj andel af elever med særlige behov. Mødet vil have fokus på mulighederne i både mobilitets- og samarbejdsprojekter

2024-2026

Deltagelse i serbisk-ledet, europæisk netværk om vejledningsindsatser over for elever med særlige behov – herunder etablering af et ekspertkorps (LTA)

Monitorering og evaluering

Som nævnt under inklusionsstrategiens afsnit om monitorering, vil der i forbindelse med udarbejdelsen af UFS' arbejdsprogrammer og årsrapporter årligt udtrækkes indikatorer over andelen af deltagere med færre muligheder i mobilitetsprojekter samt antallet af nye ansøgere. Dertil vil UFS midtvejs i programperioden (2024) samt ved programperiodens ophør (2027) i forbindelse med udarbejdelsen af midtvejs- og slutevalueringer til Europa-Kommissionen gøre fuld status vedrørende fremdriften på alle hovedindsatsområder.

UFS vil i skolesektoren yderligere monitorere og evaluere inklusionsfremmende aktiviteter løbende og i takt med ansøgningsfristerne. Ved ansøgningsfristerne i februar og marts 2023, vil det således være muligt at måle resultaterne af de tidligste aktiviteter. Det forventes her, at særligt de akkrediterede projektholdere vil have opnået en større fortrolighed med definitionen af 'færre muligheder' samt et øget kendskab til programmets støttemuligheder og dermed vil registrere en væsentlig større andel deltagere med færre muligheder. Desuden forventes det, at antallet af 10. klassecentre og specialskoler, der finder vej til programmet, gradvist vil øges ved ansøgningsfristerne de kommende år enten som ansøgere til enkeltstående mobilitetsprojekter eller Small-scale Partnerships. Som nævnt vil UFS justere sine aktiviteter, såfremt de skulle vise sig ikke at have effekt på registreringen af deltagere med færre muligheder og/eller diversiteten i organisationstyper, der ansøger i programmet.

Synliggørelse

UFS vil på referencegruppemøder, informations- og startmøder samt i den individuelle vejledning til potentielle og eksisterende tilskudsmodtagere holde sektoren opdateret på, hvorvidt nærværende handlingsplan afspejler sig i et mere mangfoldigt ansøgerfelt, herunder i registreringen af deltagere med færre muligheder. UFS modtager til enhver tid også gerne sektorens feedback på Erasmus+.

1.2 Erhvervsrettet grund- og efteruddannelse

Afgrænsning af sektoren og sektorens deltagelse i Erasmus+

'Vocational Education and Training' (VET), som sektoren betegnes i EU, dækker i Danmark over erhvervsrettede grund- og efteruddannelser. Disse omfatter udover EUD/EUX også den forberedende grunduddannelse (FGU) og den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) samt HHX og HTX på erhvervsskolerne. Udover erhvervsskolerne kan også virksomheder, faglige organisationer mv. ansøge om tilskud. Hvad angår mobilitet (KA1) dominerer erhvervsskolerne i ansøgerfeltet. Af de 45 institutioner, der har opnået individuel akkreditering i nuværende programperiode, er 36 erhvervsskoler (handelsskoler, tekniske skoler, kombinationsskoler, landbrugsskoler og SOSU-skoler). Desuden er ni erhvervsskoler blevet akkrediterede som koordinatore af et mobilitetskonsortium bestående af en gruppe af skoler. F.eks. er en række landbrugsskoler og SOSU-skoler gået sammen i konsortier.

Foreløbig har fem af i alt 27 FGU-institutioner opnået (individuel) akkreditering og i 2024 blev yderligere et FGU bevilliget et enkeltstående mobilitetsprojekt. Foreløbig er to STU-institutioner aktive i programmet.

I 2024 var der 10,1 mio. € til uddeling inden for mobilitet i sektoren. De akkrediterede institutioner anmodede om i alt 13,9 mio. €, og der blev således som i 2023 konkurrence om midlerne, som blev uddelt efter de udmeldte regler for budgettildeling. Inden for samarbejdsprojekterne (KA2) var der i 2024 også væsentligt større interesse end budget til uddeling. Af de 18 ansøgninger til store samarbejdsprojekter (Cooperation Partnerships) kom kun fire fra erhvervsskolerne selv. Dette er en mindre andel end tidligere år, hvor ca. halvdelen af ansøgerne har været fra sektoren.

Der er generelt god geografisk spredning af erhvervsrettede grund- og efteruddannelsesinstitutioner i programmet. Dog er kun en enkelt erhvervsskole i Grønland og ingen på Bornholm pt. aktive i programmet.

Status for inklusion i sektoren

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) opgør hvert år den forventede andel af deltagere med færre muligheder af bevilgede, men endnu ikke afsluttede, projekter. Ligeledes estimerer UFS hvert år et prognosetal for det kommende års andel af deltagere med færre muligheder.

For kalenderåret 2024 opjusterede UFS sin forventning til registreringen af deltagere med færre muligheder i mobilitetsprojekter fra 10 % i 2023 til 15 % i 2024.

Data fra ansøgningsrunden for mobilitetsprojekter i februar 2024 viser, at UFS igen har undervurderet skolernes planer for at sende elever med færre muligheder på mobilitetsophold. Data fra ansøgningsrunden viser nemlig, at de akkrediterede institutioner samlet forventer, at 21 % af dem, de vil sende ud, vil falde inden for kategorien "participants with fewer opportunities". Det forhold, at flere FGU-institutioner er kommet til, og at alle FGU-institutioner kan registrere samtlige af deres elever som deltagere med færre muligheder, er selvfølgelig en del af forklaringen på den procentmæssige stigning i antallet af forventede antal deltagere med færre muligheder/registreringer. Det er derfor fortsat relevant at være opmærksom på, om også erhvervsskolerne inddrager (og registrerer) elever med færre muligheder i mobilitetsaktiviteter, da dette er en prioritet i programmet.

Forventet andel af deltagere med færre muligheder i Erasmus+ 2021-2025. Pct.

Sektor	2021	2022	2023	2024	Prognose 2025
Erhvervsrettet grund- og efteruddannelse	7,6 %	8,4%	10%	15%	22%

Behovsanalyse

For at kvalificere prognoserne, herunder for at blive klogere på de allerede program-aktive erhvervsskolars viden om programmets målsætninger om inklusion, og hvad der skal til for, at endnu flere af landets FGU-institutioner (og sidenhen STU) får øjnene op for Erasmus+-programmets muligheder for en elevgruppe som deres, gennemførte UFS i foråret 2022 følgende to analyser i sektoren.

1. To fokusgruppe-interviews blandt akkrediterede tilskudsmodtagere med henblik på at forstå, i hvilken udstrækning, hvordan og med hvilken pædagogisk gevinst deltagere med færre muligheder inddrages i mobilitetsaktiviteter under de respektive erhvervsskolars akkreditering.
2. En spørgeskemaundersøgelse blandt 20 af i alt 27 FGU-institutioner, der ikke bruger Erasmus+-programmet, med henblik på at få en fornemmelse af interessen for internationale aktiviteter i denne delsektor, herunder at forstå, hvilke barrierer for deltagelse, der eksisterer på et organisatorisk plan.

Fokusgruppe-interviewene blev afholdt online og involverede samlet otte akkrediterede erhvervsskoler. Samtalerne bekræftede UFS' antagelse om, at også elever med færre muligheder i vidt omfang hidtil har deltaget på mobilitetsophold. I hvert fald når der tales klassemobilitet på HHX og HTX eller på EUD-grundforløbene. Eleverne med særlige behov er blot ikke blevet registreret, idet man ikke har haft tradition for at opgøre eleverne på den måde. Ej heller har der før 2021 været et økonomisk incitament til at registrere elever med færre muligheder.

Interviewene bekræftede endvidere antagelsen om, at blandt de akkrediterede erhvervsskoler er langt fra alle bekendte med, hvor bred Europa-Kommissionens definition af 'færre muligheder' rent faktisk er. Det stod heller ikke klart for dem, hvad forskellen er på "inclusion support for organisations" og "inclusion support for participants". Fokusgrupperne udtrykte således behov for en tydeligere vejledning, hvad angår programmets to typer af 'inclusion support'. Mange erhvervsskoler har en betydelig gruppe elever, der er berettigede til SPS-støtte. En række skoler blandt de interviewede var begyndt at bruge SPS-støtte som indikator for, om en elev skal udløse inklusionsstøtte til institutionen i forbindelse med et mobilitetsophold.

Behovsanalysens del to, spørgeskemaundersøgelsen, blev besvaret af 15 af de i alt 20 adspurgte FGU-direktører og viste tydeligt, at interessen for internationale aktiviteter er tilstede på de forberedende grunduddannelser. I ledelserne såvel som blandt medarbejdere og elever. Men mangel på ressourcer, kompetencer og tid får skylden for, at man endnu ikke har søgt tilskud gennem Erasmus+. FGU-direktørerne efterspørger derfor individuel rådgivning i ansøgningsprocessen (62 %), sparring med tidligere tilskudsmodtagere, der ligner FGU (54 %) og støtte til at finde relevante partnere i udlandet (38 %).

Hovedindsatsområder

Med ambitionen om at gøre Erasmus+ mere tilgængeligt for flere typer af uddannelsesinstitutioner inden for erhvervsrettet grund- og efteruddannelse, flere fag og for alle typer af elever samt medarbejdere, og for at imødekomme behovene i analysen, arbejdes der i 2025 fortsat inden for erhvervsrettet grund- og

efteruddannelse med nedenstående hovedindsatsområder, der er formuleret i overensstemmelse med inklusionsstrategiens målsætninger.

Inklusionsstrategiens målsætninger	Hovedindsatsområde for erhvervsrettet grund- og efteruddannelse
1. Bibeholde/øge andelen af deltagere med færre muligheder i programmerne	Øge andelen (registreringen) af deltagere med færre muligheder i erhvervsskolernes mobilitetsprojekter
2. Styrke tilskudsmodtageres kapacitet til at arbejde med inklusion, herunder inklusion af deltagere med færre muligheder	Styrke kapaciteten blandt tilskudsmodtagerne (især de akkrediterede) til at arbejde med inklusion, herunder at inkludere deltagere med færre muligheder i internationale aktiviteter.
3. Øge diversiteten blandt de ansøgende organisationer ved at tiltrække flere nye ansøgere	Øge diversiteten blandt de ansøgende typer af uddannelsesinstitutioner ved at tiltrække flere FGU'er + STU'er og ved at engagere flere fagretninger på de allerede aktive erhvervsskoler
4. Sikre en bred geografisk diversitet i ansøgerfeltet	Øge den geografiske diversitet af ansøgere ved at vedligeholde kontakten til grønlandske og bornholmske erhvervsskoler
5. Øge antallet af projekter der har inklusion som tema, eller hvis primære målgruppe er personer med færre muligheder	Øge antallet af KA2-projekter, der har inklusion som tema og/eller er koordineret af FGU- eller STU-institutioner, hvis primære målgruppe er unge med færre muligheder

Aktivitetsskema

UFS planlægger og justerer løbende sine aktiviteter ift. opnåelsen af ovenstående hovedindsatsområder. Aktivitetsskemaet nedenfor viser således de foreløbigt planlagte aktiviteter for mere inklusion og større mangfoldighed i danske projekter under Erasmus+ inden for erhvervsrettet grund og efteruddannelse. I skemaet vil nogle aktiviteter optræde under flere hovedindsatsområder. Det er bevidst og skyldes, at en enkelt aktivitet i nogle tilfælde har til hensigt at opfylde mere end bare én af de tværgående målsætninger, som hovedindsatsområderne er bundet op på.

Hovedindsatsområde 1: Øge andelen (registreringen) af deltagere med færre muligheder i erhvervsskolernes mobilitetsprojekter	
Aktivitet	Tidsramme
Oplysning om forskellige typer af inklusionstilskud og inklusion som en af de fire horisontale prioriteter i programmet på informationsmøder	Løbende -2027
Oplysning om forskellige typer af inklusionstilskud og inklusion som en af de fire horisontale prioriteter i programmet på startmøder	Løbende -2027
Hovedindsatsområde 2: Styrke kapaciteten blandt tilskudsmodtagerne (især de akkrediterede) til at arbejde med inklusion, herunder at inkludere deltagere med færre muligheder i internationale aktiviteter.	
Aktivitet	Tidsramme
Promovering af andre nationalagenturers kontaktseminarer om inklusion	Løbende -2027
Deltagelse i serbisk-ledet, europæisk netværk om vejledningsindsatser over for elever med særlige behov – herunder etablering af et ekspertkorps (LTA)	2024 - 2026
Oplysning om forskellige typer af inklusionstilskud og inklusion som en af de fire horisontale prioriteter i programmet på startmøder	Løbende -2027

Hovedindsatsområde 1: Øge andelen (registreringen) af deltagere med færre muligheder i erhvervsskolernes mobilitetsprojekter	
Løbende diskussion af inklusionsbegrebet og -målgruppen med referencegruppen for internationale aktiviteter i erhvervsuddannelsessektoren for som NA at kunne forstå sektorens behov bedre.	Løbende -2027
Tættere samarbejde med BUVM/STUK med henblik på at øge sektorens kendskab til Erasmus+ og programmets inklusionsfokus.	Løbende -2027
Hovedindsatsområde 3: Øge diversiteten blandt de ansøgende typer af uddannelsesinstitutioner ved at tiltrække flere FGU'er + STU'er og ved at engagere flere fagretninger på de allerede aktive erhvervscampusser	
Aktivitet	Tidsramme
FGU-seminar hos akkrediteret FGU-institution med fokus på og inspiration til både mobilitets- og samarbejdsprojekter	En gang årligt
Vedligeholdelse af kontakten til de STU-institutioner, der har vist interesse i programmet enten via ansøgning eller via deltagelse i kontaktseminaret afholdt i maj 2024	Løbende -2027
Tættere samarbejde med BUVM/STUK med henblik på at øge sektorens kendskab til Erasmus+ og programmets inklusionsfokus.	Løbende -2027
National VET Teams arbejde for at promovere virksomhedsophold i udlandet over for (flere) elever/lærlinge i de 101 forskellige erhvervsuddannelser	2025
Hovedindsatsområde 4: Øge den geografiske diversitet af ansøgere ved at pleje kontakten til bornholmske og grønlandske erhvervsskoler	
Aktivitet	Tidsramme
Vedligeholdelse af kontakten til grønlandske erhvervsskoler gennem jævnlige møder med det grønlandske referencegruppemedlem.	Løbende -2027
Vedligeholdelse af kontakten til Campus Bornholm gennem løbende information om programmets mange muligheder for en skole som deres.	Løbende -2027
Hovedindsatsområde 5: Øge antallet af KA2-projekter, der har inklusion som tema og/eller er koordineret af FGU- eller STU-institutioner, hvis primære målgruppe er unge med færre muligheder	
Aktivitet	Tidsramme
FGU-seminar hos akkrediteret FGU-institution med fokus på og inspiration til både mobilitets- og samarbejdsprojekter	En gang årligt
Tættere samarbejde med BUVM/STUK med henblik på at øge sektorens kendskab til Erasmus+ og programmets inklusionsfokus.	Løbende -2027
Vedligeholdelse af kontakten til de STU-institutioner, der har vist interesse i programmet enten via ansøgning eller deltagelse i kontaktseminaret afholdt i maj 2024.	Løbende -2027

Monitorering og evaluering

Som nævnt under inklusionsstrategiens afsnit om monitorering, vil der i forbindelse med udarbejdelsen af UFS' arbejdsprogrammer og årsrapporter årligt udtrækkes indikatorer over andelen af deltagere med færre muligheder i mobilitetsprojekter samt antallet af nye ansøgere. Dertil vil UFS midtvejs i programperioden (2024) samt ved programperiodens ophør (2027) i forbindelse med udarbejdelsen af midtvejs- og slutevalueringer til Europa-Kommissionen gøre fuld status vedrørende fremdriften på alle hovedindsatsområder.

UFS vil yderligere monitorere og evaluere sine inklusionsfremmende aktiviteter inden for erhvervsrettet grund- og efteruddannelse løbende og i takt med ansøgningsrunderne. Næstkommende naturlige status vil finde sted efter ansøgningsrunderne i februar og marts 2025. Det er forventningen, at FGU-institutioner, der ikke tidligere har været aktive i Erasmus+, løbende vil være at finde blandt ansøgere af enten enkeltstående mobilitetsprojekter (KA122), akkrediterede tilskudsmodtagere (KA121) eller Small-scale Partnerships (KA210).

Som nævnt vil UFS justere sine aktiviteter, såfremt de skulle vise sig ikke at have effekt på registreringen af deltagere med færre muligheder og/eller diversiteten i organisationstyper, der ansøger i programmet.

Synliggørelse

UFS vil på referencegruppemøder, informations- og startmøder samt i den individuelle vejledning til potentielle og eksisterende tilskudsmodtagere holde sektoren opdateret på, hvordan handlingsplanens målsætninger om inklusion, herunder registreringen af deltagere med færre muligheder, udvikler sig.

UFS modtager til en hver tid også gerne sektorens feedback på programmets og nærværende handlingsplans ambition om at virke inklusiv.

1.3 Videregående uddannelse

Afgrænsning af sektoren og sektorens deltagelse i Erasmus+

Den videregående uddannelsessektor består af erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter samt en række mindre institutioner, der udbyder korte, mellemlange og lange videregående uddannelser. Sektorens deltagelse i Erasmus+ har været stabil i de seneste år, og den videregående uddannelsessektor har generelt stor erfaring med Erasmus+ fra mange års arbejde med programmet. På trods af denne erfaring er der dog stadig grupper af deltagere, der er underrepræsenterede i programmet, hvilket er baggrunden for denne handlingsplan.

Status for inklusion i sektoren

I Danmark findes to nationale støttesystemer, SU og SPS, hvorigennem studerende med funktionsnedsættelser kan få støtte af forskellig art under deres uddannelse. Inden for Erasmus+ findes der for den videregående uddannelsessektor to typer støtte til deltagere med særlige behov:

- Et tillæg på 250 € pr. måned til studerende og nyuddannede med færre muligheder ud over det ordinære stipendie fra Erasmus+
- Inklusionsstøtte til studerende eller ansatte med dokumenterbare merudgifter i forbindelse med et mobilitetsophold på baggrund af fx sygdom eller handicap

De gode danske støttemuligheder og at UFS tidligere har haft en smal definition af studerende og nyuddannede med færre muligheder betyder, at tallene for inklusion i den videregående uddannelsessektor hidtil har været lave, og det er sandsynligt, at der er sket en underregistrering af deltagere med færre muligheder, da de i stedet har fået støtte andre steder fra, fx SU eller SPS. Fra det akademiske år 2023/24 er kriterierne for at modtage tillægget til studerende og nyuddannede med færre muligheder blevet udvidet, og det forventes, at den bredere målgruppe vil betyde, at måltallene for inklusion i Erasmus+ vil stige.

Prognosen på det videregående uddannelsesområde for 2025 er, at andelen af deltagere med færre muligheder kommer til at stabilisere sig på 7 % for udgående mobilitet støttet af EU's fonde for intern politik (KA131) og stige til 15 % for International udgående og indgående mobilitet støttet af EU's udenrigspolitiske fonde (KA171). Prognosen bygger på en forventning om, at de videregående uddannelsesinstitutioner efter det første år med de nye kriterierne for at modtage tillæg til studerende og nyuddannede med færre muligheder (der blevet udvidet fra efteråret 2023) nu har et mere realistisk billede af behovet for tillægget. Desuden forventes det, at mulighederne for kortere mobiliteter og blandet mobilitet vil være til gavn for gruppen af studerende og nyuddannede med færre muligheder.

Andel af deltagere med færre muligheder i Erasmus+ 2021-2027. Pct.

Sektor	2021	2022	2023	2024	Prognose 2025
Den videregående uddannelsessektor, KA131	0,2	0,2	1	11	7
Den videregående uddannelsessektor, KA171	0,2	0,2	15	11	15

Behovsanalyse

For at få et overblik over de videregående uddannelsesinstitutioners arbejde med inklusion og deres viden om forhindringer for at deltage i Erasmus+, blev der i 2022 gennemført to undersøgelser:

1. En spørgeskemaundersøgelse udsendt i foråret 2022 til internationale koordinatore for mobilitetsprojekter (KA131 og KA171), hvor 23 ud af 36 koordinatore for KA1-projekter svarede. Undersøgelsen havde til formål at indsamle viden fra koordinatorene, der forventes at have kendskab til de deltagende studerende og om forhindringer for deltagelse i mobilitetsophold igennem Erasmus+. Desuden blev der spurgt til konkrete grupper af studerende og nyuddannede, som kunne have glæde af et tillæg på 250 € pr måned, samt om hvordan institutionerne internt arbejder sammen om inklusion imellem forskellige afdelinger. Svarene viste, at koordinatorene ikke har et helt klart billede af hvilke grupper af studerende, der oplever økonomiske forhindringer, og at institutionerne ikke i særlig høj grad har samarbejde mellem de internationale enheder og studie- og SPS-vejledere.
2. En mailundersøgelse blandt deltagere i et informationsmøde om Samarbejdspartnerskaber (KA2-projekter), som siden ikke har søgt om KA2-midler. Der blev sendt spørgsmål ud til 11 deltagere og fem af dem svarede, hvilket er relativt få, og det kan derfor være problematisk at generalisere ud fra svarene. Det viste sig dog, at i forhold til forhindringer matchede svarene de svar, UFS har fået i andre sektorer; medfinansiering, kompliceret ansøgning og administration og for brede og generiske informationsmøder. Den begrænsede mængde information, UFS har indhentet via mailundersøgelsen, vil løbende blive suppleret igennem videnopsamling, og indsatserne vil blive justeret i henhold til den nye viden.

Ud over spørgeskemaundersøgelsen danner Eurostudent VII-undersøgelsen samt Erasmus Student Network-rapporten "Maybe it will be different abroad" baggrund for handlingsplanerne for KA1. Begge rapporter konkluderer blandt andet, at økonomiske forhold er de største forhindringer for deltagelse i mobilitet igennem Erasmus+.

Hovedindsatsområder

Med udgangspunkt i behovsanalyserne arbejdes der med følgende hovedindsatsområder, der er formuleret i overensstemmelse med inklusionsstrategiens målsætninger.

Tværgående målsætning	Hovedindsatsområde for den videregående uddannelsessektor
1. Øge andelen af deltagere med færre muligheder i programmerne	Øge andelen af deltagere med færre muligheder i Erasmus+ set i forhold til 2021
2. Styrke tilskudsmodtageres kapacitet til at arbejde med inklusion, herunder inklusion af deltagere med færre muligheder	Styrke viden og kapacitet hos organisationer med et ECHE til at arbejde med inklusion og inkludere deltagere med færre muligheder
3. Øge diversiteten blandt de ansøgende organisationer ved at tiltrække flere nye ansøgere	Øge diversiteten i ansøgerfeltet ved at fokusere på underrepræsenterede institutionstyper
4. Sikre en bred geografisk diversitet i ansøgerfeltet	Øge den geografiske diversitet af ansøgere ved at have fokus på institutioner i yderområder
5. Øge antallet af projekter der har inklusion som tema, eller hvis primære målgruppe er personer med færre muligheder	Ikke relevant for KA1 i den videregående uddannelsessektor. I KA2 har UFS valgt at fokusere på nye ansøgere i stedet for inklusion som tema.

Aktivitetsskema

Hovedindsatsområde: Øge andelen af deltagere med færre muligheder i Erasmus+ set i forhold til 2021	
Aktivitet	Tidsramme
KA1: Analyse af underrepræsenterede grupper i KA1 i Danmark	2024-2025
KA1: Samarbejde med studenterorganisationer for at udnytte deres viden om udfordringer og forhindringer for deltagelse i Erasmus+	Løbende 2022-2027
KA1: Tilbagevendende fokus på inklusion og diversitet ved møder med den videregående uddannelsessektor	Løbende 2022-2027
KA1: Løbende tilpasning af kriterier for at modtage tilskud til studerende og nyuddannede med færre muligheder	Løbende 2023-2027
KA1: Samarbejde med institutioner om udbredelse af kendskab til mulighederne for inklusionsstøtte	2023-2025
KA1: Arbejde med udvalgte underrepræsenterede grupper af studerende sammen med institutionerne	Løbende 2024-2027

Hovedindsatsområde: Styrke viden og kapacitet hos organisationer med et ECHE til at arbejde med inklusion og inkludere deltagere med færre muligheder	
Aktivitet	Tidsramme
KA1 og KA2: Promovere TCA'er om inklusion	Løbende 2022-2027
KA1: Understøtte samarbejde mellem internationale koordinatore og studie- og SPS-vejledere	Løbende 2024-2027

Hovedindsatsområde: Øge diversiteten i ansøgerfeltet ved at fokusere på underrepræsenterede institutionstyper	
Aktivitet	Tidsramme
KA2: Række ud til underrepræsenterede institutioner	Løbende 2023-2027

Hovedindsatsområde: Øge den geografiske diversitet af ansøgere ved at have fokus på institutioner i yderområder	
Aktivitet	Tidsramme
KA1 og KA2: Opmærksomhed på institutioner i yderområder	Løbende 2022-2027

Monitorering og evaluering

Som nævnt under inklusionsstrategiens afsnit om monitorering, vil der i forbindelse med udarbejdelsen af UFS' arbejdsprogrammer og årsrapporter årligt udtrækkes indikatorer over andelen af deltagere med færre muligheder i mobilitetsprojekter samt antallet af nye ansøgere. Desuden vil analysen af underrepræsenterede grupper i KA1 danne udgangspunkt for en monitorering af deltagelsen af de

identificerede grupper. Dertil vil UFS midtvejs i programperioden (2024) samt ved programperiodens ophør (2027) i forbindelse med udarbejdelsen af midtvejs- og slutevalueringer til Europa-Kommissionen gøre fuld status vedrørende fremdriften på alle hovedindsatsområder.

Yderligere vil UFS løbende monitorere antallet af modtagere af tillæg til studerende og nyuddannede med færre muligheder via data fra Beneficiary Module. Ligeledes vil der blive fulgt op på det samlede antal deltagere i KA1. I forhold til KA2 vil UFS efter hver ansøgningsrunde monitorere antallet af nye ansøgere. UFS vil årligt i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten til Europa-Kommissionen evaluere indsatsen.

Synliggørelse

UFS vil formidle resultater til centrale aktører inden for den videregående uddannelsessektorsektor; koordinators af projekter i Erasmus+, medarbejdere på internationale kontorer, internationale chefer, andre relevante medarbejdere, der arbejder med internationalisering og inklusion samt studenterorganisationer.

1.4 Almen voksenuddannelse og folkeoplysning

Afgrænsning af sektoren og sektorens deltagelse i Erasmus+

Voksenlæringssektoren er kendetegnet ved at være meget bredt defineret. Den dækker både formelle, uformelle og ikke-formelle læringstilbud til voksne. Disse læringstilbud kan ligge mange forskellige steder, både i det offentlige uddannelsessystem, i NGO'er eller ved private virksomheder.

De seneste år har interessen for Erasmus+ i voksenlæringssektoren overordnet været stigende. Ved ansøgningsrunden i 2024 var der for første gang, og som eneste land i Europa, konkurrence om midlerne til mobilitetsprojekter (KA1). Ligesom der var en meget stor oversøgning til samarbejdsprojekter (KA2).

Der er stadig visse institutionstyper i sektoren, som ikke er repræsenteret tilstrækkeligt i forhold til deres kursistgrundlag og centrale placering i sektoren. Det gælder ikke mindst de formelle dele af sektoren – VUC'erne, sprogcentre og CSV'erne. VUC'erne er den største institutionstype inden for formel voksenlæring i Danmark og henvender sig i udgangspunktet til en gruppe voksne, som falder ind under definitionen voksne med færre muligheder. Sprogcentre er en mindre del af den danske voksenlæringssektor end VUC'erne, men deres kursister er i mindst lige så høj grad voksne med færre muligheder. Endelig er CSV'erne (Center for specialundervisning for voksne) en vigtig del af sektoren, som hidtil slet ikke har været repræsenteret i Erasmus+.

Seks af landets 30 VUC'er er akkrediterede i Erasmus+. Hertil kommer enkelte VUC'er, som enten er aktive i enkeltstående mobilitetsprojekter eller samarbejdsprojekter. For sprogcentrenes vedkommende er deltagelsen meget lav. Enkelte har været aktive i enkeltstående mobilitetsprojekter og samarbejdsprojekter, men der har endnu ikke været klar interesse for at blive akkrediteret blandt denne type institutioner. CSV'erne er endnu slet ikke repræsenteret.

Det er derfor i høj grad VUC'erne, sprogcentre og CSV'erne, denne handlingsplan fokuserer på.

Status for inklusion i sektoren

Voksenlæringssektoren er en af de sektorer, hvor fokus på og potentiale for inklusion er meget stort. Selvom det fra 2023-runden ikke længere er et krav for kursistmobilitet i voksenlæringssektoren, at deltagerne er kursister med færre muligheder, er der stadig et stort fokus på denne gruppe. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) har i samarbejde med Børne- og Undervisningsministeriet lavet en definition af, hvem der i Danmark kan opfattes som voksne med færre muligheder. Definitionen afgrænser gruppen til 1. "Voksne, der har en afsluttet 9./10. klasse som højeste uddannelsesniveau, og/eller som er indskrevet på en af følgende eller lignende uddannelsesretninger: AVU, FVU, IGU, OBU samt dele af HF og AMU." Og 2. "Voksne med fysiske eller psykiske handicap samt øvrige sårbare voksne og voksne med udfordrede basale kompetencer, som følger forskellige former for uddannelsesaktiviteter indenfor både den formelle og uformelle voksenuddannelsessektor."

Kursistmobilitet i voksenlæringssektoren har kun været muligt i den programperiode, som indledtes i januar 2021, og derfor er der stadig relativt få data. Som det ser ud i de første fire ansøgningsrunder, er der stor interesse for muligheden for kursistmobilitet for voksenkursister, og efter kravet om færre muligheder er bortfaldet, er potentialet blevet meget større.

UFS opgør hvert år den forventede andel af deltagere med færre muligheder i bevilgede, men endnu ikke afsluttede, projekter. Ligeledes angiver UFS hvert år et prognosetal for det kommende års andel af deltagere med færre muligheder.

I 2021 blev der registreret 25,6 % forventede deltagere med færre muligheder, selvom kursistmobilitet udgjorde 92,3 % af de ansøgte mobiliteter. I 2022 blev der registreret 25,9 %, selvom kursistmobilitet udgjorde 32,1 % af de ansøgte mobiliteter. Det kan altså konstateres, at ansøgerne underregistrerede, da de indsendte deres aktivitetsanmodninger, da der i 2021 og 2022 kun var mulighed for kursistmobilitet for kursister med færre muligheder. I 2023-runden blev der registreret

26,8 % og i 2024-runden 37 % deltagere med færre muligheder, men da der ikke længere er en en-til-en sammenhæng mellem kursistmobilitet og deltagere med færre muligheder, er det vanskeligt at påvise en eventuel underregistrering.

Det forventes, at kursistmobilitet vil vedblive med at udgøre en stor del af mobilitetsprojekterne i de kommende år. Prognosen for 2025 er, at 40 % af mobiliteterne vil være for deltagere med færre muligheder. Prognosetallet for 2024 afspejler en forventning om fortsat øget søgning til medarbejdermobilitet over for kursistmobilitet, men samtidig at flere VUC'er og Sprogcentre bliver aktive i programmet og tilbyder deres kursister mobilitetsaktiviteter, samt en generel stigning i antallet af ansøgte mobilitetsaktiviteter.

Forventet andel af deltagere med færre muligheder i Erasmus+ 2021-2024. Pct.

Sektor	2021	2022	2023	2024	Prognose 2025
Almen voksenuddannelse og folkeoplysning	25,6	26	26,8	37,1	40

Behovsanalyse

For at blive klogere på sektorens behov og programmets udbredelse, er der gennemført en analyse, bestående af fire dele, som dels havde til formål at afdække sektorens behov i forhold til anvendelse og deltagelse i programmet, dels sigtede på at skabe overblik over hvilke dele af sektoren, der er aktive i dag.

1. Alle organisationer som har deltaget i informationsmøder/webinarer eller på anden måde har tilkendegivet interesse i programmet i 2020 og 2021 blev tilsendt et kort spørgeskema med følgende spørgsmål: 1) Hvad gjorde, at I valgte ikke at søge? og 2) Hvad har I brug for fra os som NA, hvis I skal søge i fremtiden? 22 fik spørgsmålene tilsendt. Syv svarede.
2. Efter en kortlægning af inklusionsrelevante organisationer blev disse kontaktet for en undersøgelse af, hvorvidt de kender til programmet, og hvis de gør, hvorfor de ikke anvender det. Spørgeskemaet blev sendt til i alt 191 modtagere. 45 svarede.
3. Hertil blev de forskellige dele af sektorens deltagelse i programmet fra 2017-2021 analyseret. Det skabte et overblik over, hvor mange VUC'er, museer, biblioteker, højskoler etc., der har søgt ud af den samlede population.
4. Endelig er der skabt et overblik over den geografiske spredning i de ansøgte projekter.

I forhold til delanalyse et og to kan det konstateres, at den primære årsag til, at organisationer, som kender til programmet, ikke søger, er manglende tid eller ressourcer i egen organisation. Det beskriver 37% af respondenterne. Og så er der 32%, der efterspørger vejledning i programregler og ansøgningsproces.

I forbindelse med delanalyse tre blev det klarlagt, at de formelle voksenuddannelser, dvs. VUC'er, sprogcentre og AMU-udbydere (her primært i form af erhvervsskoler), til sammen udgør 21 % af alle ansøgninger i 2017-2021. Andre voksenuddannelsesorganisationer som højskoler, aftenskoler og folkeoplysning udgør samlet 13 %, hvilket må siges at være et relativt lavt tal i forhold til deres udbredelse og samlede deltagerantal.

Endelig viste delanalyse fire, at fordelingen af ansøgte projekter ligger tæt op ad befolkningens geografiske fordeling, med enkelte mindre udsving. Grønland er dog slet ikke repræsenteret i voksenlæringssektoren i perioden 2017-2021.

Hovedindsatsområder

Med ambitionen om at gøre Erasmus+ mere tilgængeligt for flere organisationstyper og alle deltagere og for at imødekomme de udtrykte behov i netop omtalte analyse, arbejdes der med nedenstående hovedindsatsområder, der er formuleret i overensstemmelse med inklusionsstrategiens målsætninger.

Inklusionsstrategiens målsætninger	Hovedindsatsområde for voksenlæringssektoren
1. Bibeholde/øge andelen af deltagere med færre muligheder i programmerne	Bibeholde antallet af kursistmobiliteter fra institutioner med en overvægt af kursister med færre muligheder. Blandt andet ved at fokusere på de formelle dele af sektoren, som har kursister, der falder ind under definitionen – primært VUC'er, sprogcentre og CSV'er.
2. Styrke tilskudsmodtageres kapacitet til at arbejde med inklusion, herunder inklusion af deltagere med færre muligheder	Skabe rammer for øget erfaringsudveksling både mellem UFS og sektor og sektorrepræsentanterne imellem.
3. Øge diversiteten blandt de ansøgende organisationer ved at tiltrække flere nye ansøgere	Styrke informationsindsats og vejledning til nye ansøgere, med særligt fokus på de institutionstyper, som er underrepræsenterede i programmet i forhold til deres størrelse i sektoren.
4. Sikre en bred geografisk diversitet i ansøgerfeltet	Den brede geografiske repræsentation ønskes udvidet med fokus på at få jyske VUC'er til at søge samt at få kontakt til de grønlandske Majoriaq-centre for at styrke søgningen fra grønlandske institutioner.
5. Øge antallet af projekter der har inklusion som tema, eller hvis primære målgruppe er personer med færre muligheder	Øge antallet af aktive VUC'er, sprogcentre og CSV'er, som primært har kursister med færre muligheder, samt styrke kendskab til Small-scale Partnerships (KA210).

Aktivitetsskema

UFS planlægger og justerer løbende sine aktiviteter ift. opnåelsen af ovenstående hovedindsatsområder. Aktivitetsskemaet nedenfor viser således de foreløbigt planlagte aktiviteter for mere inklusion og større mangfoldighed i danske projekter under Erasmus+ inden for almen voksenuddannelse og folkeoplysning. I skemaet vil nogle aktiviteter optræde under flere hovedindsatsområder. Det er bevidst og skyldes, at en enkelt aktivitet i nogle tilfælde har til hensigt at opfylde mere end bare én af de tværgående målsætninger, som hovedindsatsområderne er bundet op på.

Hovedindsatsområde 1: Bibeholde antallet af kursistmobiliteter fra institutioner med en overvægt af kursister med færre muligheder. Blandt andet ved at fokusere på de formelle dele af sektoren, som har kursister, der falder ind under definitionen – primært VUC'er, sprogcentre og CSV'er.

Aktivitet	Tidsramme
Specifik kommunikationsindsats, rettet mod VUC'erne – både i forhold til akkrediteringsmuligheden, enkeltstående mobilitetsprojekter og samarbejdsprojekter.	2025
Særligt fokus på sprogcentre i form af særligt tilrettelagt kommunikation og vejledning i forhold til programmets muligheder.	2025
Særligt fokus på CSV'er (Center for specialundervisning for voksne) i form af særligt tilrettelagt kommunikation og vejledning i forhold til programmets muligheder.	2025

Hovedindsatsområde 1: Bibeholde antallet af kursistmobiliteter fra institutioner med en overvægt af kursister med færre muligheder. Blandt andet ved at fokusere på de formelle dele af sektoren, som har kursister, der falder ind under definitionen – primært VUC'er, sprogcentre og CSV'er.

Hovedindsatsområde 2: Skabe rammer for øget erfaringsudveksling både mellem UFS og sektor og sektorrepræsentanterne imellem.

Aktivitet	Tidsramme
Understøtte erfaringsnetværk for organisationer, der gør brug af kursistmobilitet	Løbende
Invitere til skrivearbejdsdage i forbindelse med ansøgningsdeadlines. En dag hvor ansøgere har mulighed for at komme som det passer dem, skrive på deres ansøgning og få svar på spørgsmål på stedet.	2025

Hovedindsatsområde 3: Styrke informationsindsats og vejledning til nye ansøgere, med særligt fokus på de institutionstyper, som er underrepræsenterede i programmet i forhold til deres størrelse i sektoren.

Aktivitet	Tidsramme
Specifik kommunikationsindsats med fokus på bibliotekerne.	2025
Særligt fokus på Sprogcentre i form af særligt tilrettelagt kommunikation og vejledning i forhold til programmets muligheder.	2025
Særligt fokus på CSV'er (Center for specialundervisning for voksne) i form af særligt tilrettelagt kommunikation og vejledning i forhold til programmets muligheder.	2025
Synliggøre vejledningsmuligheder i programregler, ansøgningsproces og projektlivscyklus for nye ansøgere.	Løbende

Hovedindsatsområde 4: Den brede geografiske repræsentation ønskes udvidet med fokus på at få jyske VUC'er til at søge samt at få kontakt til de grønlandske Majoriaq-centre for at styrke søgningen fra grønlandske institutioner.

Aktivitet	Tidsramme
Deltagelse i eventuelle informationsmøder rettet mod grønlandske institutioner	Løbende
Specifik kommunikations- og vejledningsindsats for at få de grønlandske Majoriaq-centre i tale og styrke søgningen fra grønlandske institutioner.	2025
Fokuseret indsats rettet mod de jyske VUC'er for at styrke søgningen fra disse.	2025

Hovedindsatsområde 5: Øge antallet af aktive VUC'er, sprogcentre og CSV'er, som primært har kursister med færre muligheder, samt styrke kendskab til Small-scale Partnerships (KA210).

Aktivitet	Tidsramme
Promovere Small-scale Partnerships til nye ansøgere med mindre organisatorisk kapacitet.	Løbende
Specifik kommunikationsindsats, rettet mod VUC'erne – både i forhold til akkrediteringsmuligheden, enkeltstående mobilitetsprojekter og samarbejdsprojekter	2025
Særligt fokus på Sprogcentre i form af særligt tilrettelagt kommunikation og vejledning i forhold til programmets muligheder.	2025

Hovedindsatsområde 1: Bibeholde antallet af kursistmobiliteter fra institutioner med en overvægt af kursister med færre muligheder. Blandt andet ved at fokusere på de formelle dele af sektoren, som har kursister, der falder ind under definitionen – primært VUC'er, sprogcentre og CSV'er.

Særligt fokus på CSV'er (Center for specialundervisning for voksne) i form af særligt tilrettelagt kommunikation og vejledning i forhold til programmets muligheder. 2025

Monitorering og evaluering

Som nævnt under inklusionsstrategiens afsnit om monitorering, vil der i forbindelse med udarbejdelsen af UFS' arbejdsprogrammer og årsrapporter årligt udtrækkes indikatorer over andelen af deltagere med færre muligheder i mobilitetsprojekter samt antallet af nye ansøgere. Dertil vil UFS midtvejs i programperioden (2024) samt ved programperiodens ophør (2027) i forbindelse med udarbejdelsen af midtvejs- og slutevalueringer til Europa-Kommissionen gøre fuld status vedrørende fremdriften på alle hovedindsatsområder.

UFS vil yderligere monitorere løbende i KA1- og inklusionsgrupperne samt i det generelle arbejde med programmet og i forbindelse med ansøgningsrunderne.

For enkelte af aktiviteterne/indsatserne vil der gennemføres spørgeskemaundersøgelser i den udstrækning, det vurderes som værende hensigtsmæssigt – både når det kommer til ressourcer samt forventet udbytte. Det handler først og fremmest om aktiviteterne, der sigter på at øge støtte til og tiltrækning af nye ansøgere.

Som nævnt vil UFS justere sine aktiviteter, såfremt de skulle vise sig ikke at have effekt på registreringen af deltagere med færre muligheder og/eller diversiteten i organisationstyper, der ansøger i programmet.

Synliggørelse

UFS vil på referencegruppemøder, informations- og startmøder samt i den individuelle vejledning til potentielle og eksisterende tilskudsmodtagere holde sektoren opdateret på, hvorvidt nærværende handlingsplan afspejler sig i et mere mangfoldigt ansøgerfelt, herunder i registreringen af deltagere med færre muligheder. UFS modtager til enhver tid også gerne sektorens feedback på Erasmus+.

1.5 Ungdomsorganisationer og –institutioner

Afgrænsning af sektoren og sektorens deltagelse i Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskors

Sektoren for ungdomsorganisationer og –institutioner (ungdomssektoren) dækker over organisationer, der er berettigede til at ansøge i Erasmus+ Ungdom såvel som Det Europæiske Solidaritetskors (ESC). For så vidt angår Erasmus+ dækker sektoren over organisationer, der arbejder med uformel eller ikke-formel læring for unge mellem 13 og 30 år. Ungdomssektoren er heterogen og dækker over både foreninger, NGO'er og offentlige institutioner, eksempelvis kommunale aktører som ungdomsskoler og -klubber. Heraf udgør de første to typer ansøgere majoriteten af det typiske ansøgerfelt.

Under ESC kan alle organisationer og institutioner (offentlige såvel som private) søge om projekter, der har unge mellem 18 og 30 år som målgruppe og bidrager til solidaritet samt til unges uformelle læring. Der ses især NGO'er, foreninger, grundskoler samt høj- og efterskoler, men også f.eks. turistattraktioner, kommunale aktører og kulturtilbud. I enkelte aktioner under Erasmus+ og ESC kan uformelle grupper af unge søge om midler.

Fællesnævneren for ungdomssektoren er således projekter, hvor unge får mulighed for at lære og udvikle sig gennem uformelle og ikke-formelle læringsprocesser. Tilskudsmodtagere i ungdomssektoren har en god geografisk spredning. Under Erasmus+ ses primært ansøgere fra større danske byer. På ESC udgør disse også en stor andel, men her ses desuden en række Quality Label-organisationer (QL-organisationer) uden for de større danske byer. For nuværende ses der i ingen af programmerne ansøgere eller tilskudsmodtagere fra Grønland.

Inden for Erasmus+ ses stor interesse for samarbejdsprojekter, der de seneste år har haft en betydelig oversøgning. På mobilitetsprojekter blev ikke alle midler uddelt i 2021-2023, blandt andet grundet manglende kvalitet i ansøgninger samt stigningen i uddelingsmidler. Der ses dog en stigende interesse for akkrediteringsmuligheden, især blandt ungdomsskoler, hvilket gør det realistisk at forvente, at der inden for en årrække vil kunne uddeles en større del af tildelingsmidlerne. For så vidt angår ESC har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) oplevet betragtelig interesse for frivilligprojekter med konkurrence om midlerne, mens det på trods af en stigning i antal ansøgere de seneste år endnu ikke er muligt at uddele alle midler til solidaritetsprojekter.

Status for inklusion i sektoren

Også når det gælder arbejdet med inklusion rummer ungdomssektoren forskelligartede organisationer. I sektoren og blandt tilskudsmodtagerne ses både organisationer, der har unge med færre muligheder som primær målgruppe, f.eks. unge uden for beskæftigelse eller uddannelse (NEET) eller unge med handicap eller funktionsnedsættelse, såvel som en lang række organisationer, der arbejder med at inkludere unge med færre muligheder i større grupper af deltagende unge, der ikke oplever barrierer for programdeltagelse.

UFS opgør hvert år den forventede andel af deltagere med færre muligheder i bevilgede, men endnu ikke afsluttede, projekter. Ligeledes angiver UFS hvert år et prognosetal for det kommende års andel af deltagere med færre muligheder. I ungdomssektorens to programmer registreres den forventede andel af deltagere med færre muligheder inden for henholdsvis mobilitetsprojekter under Erasmus+ og frivilligprojekter under ESC. Her tegner sig forskellige billeder af omfanget af deltagere med færre muligheder. For Erasmus+ lå andelen af unge med færre muligheder i 2021 på 6,7 %, i 2022 på 7,5 % og i 2023 på 6,9 %. Da Erasmus+ Ungdom har to årlige ansøgningsrunder, er de endelige 2024-tal ved udarbejdelsen af denne handlingsplan endnu ikke opgjort, men for den første runde i 2024 ligger andelen

af deltagere med færre muligheder på 14,2 %. Prognosetallet for 2025 er 12 %. Andelen af deltagere med færre muligheder forventes løbende at stige i takt med, at organisationer bliver akkrediterede, hvilket giver mulighed for et tættere samarbejde med organisationerne om deres arbejde med at inkludere deltagere med færre muligheder.

Inden for ESC er en relativt høj andel af de frivillige i projekterne omfattet af definitionen om færre muligheder. Andelen af forventede deltagere i frivilligprojekter lå i 2022 på 30,1 % og i 2023 på 35,4 %. I 2024 lå andelen på 27,4 %. Disse tal er udtryk for en stigning i forhold til tidligere år med et niveau i 2020-2021 omkring 17-19 % og et noget lavere niveau i 2019. Disse tal tyder på en stabilisering omkring 30 % i henhold til ambitionerne inden for ESC og viser samtidig at indsatsen med at udbrede viden om inklusion blandt tilskudsmodtagerne inden for ESC har haft en virkning. Det, at der i indeværende ESC-programperiode (2021-2027) er kommet et økonomisk incitament for at øge antallet af deltagere med færre muligheder i projekterne, må også antages at være en medvirkende faktor. Prognosetallet for 2025 på 30 % for frivilligprojekter reflekterer således et ønske om at bibeholde det høje niveau af deltagere med færre muligheder.

Forventet andel af deltagere med færre muligheder i Erasmus+ og ESC 2021-2024. Angivet i %.

Ungdomsorganisationer og -institutioner	2021	2022	2023	2024	Prognose 2025
Erasmus+	6,7	7,5	6,9	14,1*	12
Det Europæiske Solidaritetskorp	19,6	30,1	35,4	27,4	30

* Tallet refererer kun til første ansøgningsrunde, idet der ikke på tidspunktet for udarbejdelsen af denne strategi findes en opgørelse for andelen af deltagere med færre muligheder i andenrunde.

Inden for ungdomssektoren er der yderligere aktioner, hvorunder personer med færre muligheder deltager men ikke registreres. Det gælder samarbejdsprojekter under Erasmus+ og solidaritetsprojekter under ESC. I begge disse aktioner findes der desuden projekter, der arbejder med inklusion som tema. Ligeledes er der en række ESC-frivilligprojekter, der har personer med færre muligheder som målgruppe for selve projektet. Sammenlagt peger det på inklusion i programmerne som noget, der kan arbejdes med, forstås og undersøges på en lang række forskellige måder, kvantitativt såvel som kvalitativt. Dette er nedenstående hovedindsatsområder og aktiviteter et forsøg på at imødekomme.

Behovsanalyse

For at blive klogere på viden og behov relateret til inklusion hos organisationer i ungdomssektoren, foretog UFS i foråret 2022 en behovsanalyse, der bestod af tre dele:

1. En spørgeskemaundersøgelse målrettet organisationer, der i 2020/2021 deltog i et informationsmøde, men som ikke efterfølgende søgte om tilskud. Her blev spurgt om årsagerne til, at man ikke havde søgt, samt til støttebehov ved eventuel fremtidig ansøgning. 60 organisationer modtog spørgeskemaet, hvoraf 21 svarede.

2. En spørgeskemaundersøgelse sendt til 34 organisationer, hvis målgruppe er unge med et handicap/funktionsnedsættelse, og som ikke tidligere har vist interesse for programmerne. Der blev spurgt ind til programkendskab, årsager til ikke at have søgt tilskud samt støttebehov ved eventuel fremtidig ansøgning. 12 af de adspurgte organisationer svarede.
3. En spørgeskemaundersøgelse rettet mod tilskudsmodtagere og QL-organisationer under Erasmus+-mobilitetsprojekter og ESC-frivilligprojekter. De 60 modtagere blev spurgt til deres erfaring med og kendskab til inklusionsområdet i og uden for programmerne. Dertil blev spurgt til barrierer i forhold til at øge egen inklusionsindsats, samt til hvordan UFS kan støtte en evt. inklusionsindsats. 25 organisationer, primært fra ESC, svarede.

Besvarelsenerne fra disse undersøgelser giver et værdifuldt indblik i sektorens bekymringer og udfordringer i forhold til inklusionsindsatsen og deltagelse i programmerne generelt.

Væsentlige resultater er især, at flere af de adspurgte i delundersøgelse 2 ikke kender til Erasmus+ og ESC, og at flere, der har hørt om programmerne, ikke er klar over, at de også omfatter organisationer som deres.

Besvarelsenerne på tværs af delundersøgelse 1 og 2 peger på, at for organisationer, der kender programmerne, er den største hindring i forhold til at søge tilskud interne faktorer i egen organisation såsom mangel på tid og ressourcer. Yderligere nævnes hindringer som for lang svartid på, om en ansøgning er imødekommet, manglende mulighed for i projektbudgettet at få tilskud til drift og lønninger samt en opfattelse af ansøgningsprocessen som kompleks. Dertil peger flere på udfordringer med at finde internationale partnere, og en del efterspørger direkte støtte fra UFS hertil. Herudover er det mest gennemgående behov øget og skræddersyet information og vejledning samt individuel rådgivning fra UFS.

I delundersøgelse 3 er det positivt at se, at størstedelen af respondenterne allerede har erfaring med at inkludere unge med færre muligheder i deres projekter, og at det er unge med en bred vifte af barrierer, der deltager. Som de største barrierer for organisationerne i forhold til at øge inklusionsindsatsen peger de på manglende viden om mulighederne for inklusion i programmerne, manglende tid, manglende ressourcer, de rette faciliteter samt for få midler i projektbudgettet til at dække særlige omkostninger forbundet med inklusionsindsatsen. Ligesom i de øvrige undersøgelser efterspørger især individuel rådgivning og dertil udtrykkes et ønske om sparring med andre organisationer samt vejledning i rekruttering af unge med færre muligheder.

Foruden den information, som spørgeskemaundersøgelserne har tilvejebragt, har ungdomsteamet i UFS kontinuerligt dialog med sektoren via bl.a. netværksmøder, individuel rådgivning og konsultationer med ungdomsområdets referencegruppe. Yderligere indhentes løbende information om sektoren fra forskningsanalyser foretaget i regi af RAY (Research-based analysis of European youth programmes).

Hovedindsatsområder

For at øge inklusion og diversitet i programmerne er det blandt UFS' væsentlige målsætninger at nå ud til nye organisationer og at opkvalificere tilskudsmodtagere i forhold til at inkludere (flere) deltagere med færre muligheder i deres projekter. En undersøgelse fra 2020 blandt deltagere i Erasmus+ ungdomsudvekslinger peger på, at unge deltagere med færre muligheder vurderer deres læringsudbytte moderat højere end unge deltagere uden færre muligheder. Denne undersøgelse er foretaget på tværs af 27 programlande, men nedslag blandt deltagere i danske projekter indikerer, at den samme tendens gør

sig gældende blandt deltagere i danske projekter. Effekten af Erasmus+ for deltagere med færre muligheder er således mærkbar og giver et stærkt incitament til at arbejde for inklusion af endnu flere deltagere med færre muligheder. Derfor arbejdes der med nedenstående hovedindsatsområder, der er formuleret i overensstemmelse med inklusionsstrategiens målsætninger.

Inklusionsstrategiens målsætninger	Hovedindsatsområde for ungdomssektoren
1. Bibeholde/øge andelen af deltagere med færre muligheder i programmerne	Øge andelen af deltagere med færre muligheder i Erasmus+, og i frivilligprojekter under ESC fastholde andelen af deltagere med færre muligheder
2. Styrke tilskudsmodtageres kapacitet til at arbejde med inklusion, herunder inklusion af deltagere med færre muligheder	Styrke viden og kapacitet hos organisationer med akkreditering eller Quality Label til at arbejde med inklusion og inkludere deltagere med færre muligheder
3. Øge diversiteten blandt de ansøgende organisationer ved at tiltrække flere nye ansøgere	Øge diversiteten i ansøgerfeltet ved bl.a. at fokusere på at øge antallet af organisationer, hvis målgruppe er unge med handicap eller funktionsnedsættelse, samt kommunale aktører som ungdomsskoler og ungdomsklubber og andre, der arbejder med inklusion i deres generelle ungdomsarbejde
4. Sikre en bred geografisk diversitet i ansøgerfeltet	Øge den geografiske diversitet af ansøgere med fokus på ansøgere fra Grønland
5. Øge antallet af projekter, der har inklusion som tema, eller hvis primære målgruppe er personer med færre muligheder	Øge antallet af projekter, der arbejder med inklusion som tema, ved f.eks. at øge antallet af projekter koordineret af organisationer, hvis primære målgruppe er unge med færre muligheder, i særdeleshed unge med et handicap, funktionsnedsættelse eller sygdomsrelateret udfordring

Aktivitetsskema

Initiativer og aktiviteter til at støtte op om inklusionsmålsætningerne inden for ungdomssektoren findes i nedenstående aktivitetsskema. I skemaet vil nogle aktiviteter optræde under flere hovedindsatsområder. Dette skyldes, at en enkelt aktivitet i nogle tilfælde har til hensigt at opfylde mere end bare én af de tværgående målsætninger, som hovedindsatsområderne er bundet op på.

Hovedindsatsområde: Øge andelen af deltagere med færre muligheder i Erasmus+, og i frivilligprojekter under ESC fastholde andelen af deltagere med færre muligheder	
Aktivitet	Tidsramme
Mindst to inspirationsvideoer om inklusionsprojekter	2025-2027
Tilbyde skræddersyede møder / seminarer for nye organisationer, hvis målgruppe er unge med f.eks. en funktionsnedsættelse samt organisationer som arbejder med inklusion i deres generelle ungdomsarbejde.	Løbende 2025-2027
Mindst to tematiske møder med akkrediterede organisationer om eks. Inklusion af deltagere med færre muligheder	2025-2027
Hovedindsatsområde: Styrke viden og kapacitet hos organisationer med akkreditering eller Quality Label til at arbejde med inklusion og inkludere deltagere med færre muligheder	
Aktivitet	Tidsramme
'Direct mail'-promovering af relevante kursusaktiviteter om inklusion eller partnerskabsopbygning	Løbende 2025-2027

Hovedindsatsområde: Øge andelen af deltagere med færre muligheder i Erasmus+, og i frivilligprojekter under ESC fastholde andelen af deltagere med færre muligheder

Liste med eksempler på inclusion support	Løbende 2025-2027
--	-------------------

Online supervisionsworkshop af mentorer i frivilligprojekter	2025
--	------

Mindst to tematiske møder med akkrediterede organisationer om eks. Inklusion af deltagere med færre muligheder	2025-2027
--	-----------

Hovedindsatsområde: Øge diversiteten i ansøgerfeltet ved f.eks. at fokusere på at øge antallet af organisationer, hvis målgruppe er unge med handicap eller funktionsnedsættelse, samt kommunale aktører som ungdomsskoler og ungdomsklubber og andre, der arbejder med inklusion i deres generelle ungdomsarbejde

Aktivitet	Tidsramme
Deltage i mindst ét event årligt organiseret af/med relevante aktører i sektoren (fx paraplyorganisationer, sammenslutninger eller tilskudsmodtagere)	2025-2027
Mindst to inspirationsvideoer om inklusionsprojekter	2025-2027
'Direct mail'-promovering af relevante kursusaktiviteter om inklusion eller partnerskabsopbygning	Løbende 2025-2027
Tilbyde skræddersyede møder / seminarer for nye organisationer, hvis målgruppe er unge med f.eks. en funktionsnedsættelse samt organisationer som arbejder med inklusion i deres generelle ungdomsarbejde.	Løbende 2025-2027

Hovedindsatsområde: Øge den geografiske diversitet af ansøgere med fokus på ansøgere fra Grønland

Aktivitet	Tidsramme
Outreach til og tilbud om 1-til-1-møder med relevante grønlandske organisationer og aktører	2025-2025
Webinar: infomøde for større netværk af organisationer (eller deltagelse ved event de i forvejen holder)	2025 eller 2026
Identificere, kontakte og netværke med potentielle multipliers/sparringspartnere i Grønland/med relation til Grønland	2025-2026
Studietur og informationsmøde i Grønland i samarbejde med Island	2025 eller 2026

Hovedindsatsområde: Øge antallet af projekter, der arbejder med inklusion som tema, ved f.eks. at øge antallet af projekter koordineret af organisationer, hvis primære målgruppe er unge med færre muligheder

Aktivitet	Tidsramme
Tilbyde skræddersyede møder / seminarer for nye organisationer, hvis målgruppe er unge med f.eks. en funktionsnedsættelse samt organisationer som arbejder med inklusion i deres generelle ungdomsarbejde.	Løbende 2025-2027
'Direct mail'-promovering af relevante kursusaktiviteter om inklusion eller partnerskabsopbygning	Løbende 2025-2027

Ud over de konkrete aktiviteter beskrevet i skemaet ovenfor vil UFS inden for ungdomssektoren desuden iværksætte en række initiativer med det formål at sikre, at inklusion integreres i ungdomsteamets allerede eksisterende indsatser. Det gælder bl.a. øget integration af og fokus på temaet inklusion i aktiviteter og arrangementer rettet mod potentielle ansøgere såvel som tilskudsmodtagere samt i sektordialogen generelt. Ligeledes gælder det en øget indsats for promovering af relevante arrangementer blandt målgrupperne for denne handlingsplan. Ungdomsteamet vil desuden sikre, at afholdte aktiviteter er rammesat på inkluderende vis, f.eks. ved at sikre tilgængelige forhold til events og placere online møder om eftermiddagen, så ansøgere fra Grønland har mulighed for at deltage på trods af tidsforskellen.

Dertil vil ungdomsteamet øge støtte- og rådgivningsindsatsen for uformelle grupper af unge, der har fået tildelt midler, da det for denne gruppe kan være særligt vanskeligt at leve op til de administrative krav forbundet med at gennemføre et projekt. Ligeledes vil ungdomsteamet fortsat være involveret i det tværeuropæiske netværk SPI (Strategic Partnership for Inclusion), der bl.a. fokuserer på unge med handicap, funktionsnedsættelse eller sygdomsrelateret udfordring.

Monitorering og evaluering

Som nævnt under inklusionsstrategiens afsnit om monitorering, vil der i forbindelse med udarbejdelsen af UFS' arbejdsprogrammer og årsrapporter årligt udtrækkes indikatorer over andelen af deltagere med færre muligheder i mobilitetsprojekter (Erasmus+) og frivilligprojekter (ESC) samt antallet af nye ansøgere. Dertil vil UFS midtvejs i programperioden (2024) samt ved programperiodens ophør (2027) i forbindelse med udarbejdelsen af midtvejs- og slutevalueringer til Europa-Kommissionen gøre fuld status vedrørende fremdriften på alle hovedindsatsområder. Blandt andet planlægges ved programperiodens ophør en spørgeskemaundersøgelse blandt organisationer med akkreditering eller Quality Label, hvori organisationerne bedes vurdere deres viden og kapacitet vedr. inklusion i regi af Erasmus+ / ESC i forhold til programperiodens start (hovedindsatsområde 2).

Yderligere vil UFS løbende evaluere deltagernes udbytte af konkrete inklusionsinitiativer, jf. ovenstående aktivitetsskema, ligesom UFS kontinuerligt vil have en kvalitativ dialog med tilskudsmodtagere og potentielle ansøgere om inklusion.

Som supplement til disse målinger, der alle relaterer sig til de opstillede hovedindsatsområder, opgøres i forbindelse med UFS' deltagelse i netværket SPI bl.a. også det årlige antal af nye organisationer med unge med funktionsnedsættelse som målgruppe, der skabes kontakt til, uagtet om denne kontakt munder ud i danske programansøgninger eller ej.

Synliggørelse

UFS vil løbende sikre, at progression i forbindelse med arbejdet med inklusion i programmerne når ud til de relevante interessenter. Foruden orientering til Europa-Kommissionen om status for den danske inklusionsindsats inden for Erasmus+ og ESC, vil UFS fokusere på at orientere danske interessenter om inklusionsindsatsens status og udvikling. For at sikre videndeling samt dialog om eventuelle justeringer i indsatsen, vil udviklingen således blive diskuteret bl.a. ved arrangementer med potentielle ansøgere og tilskudsmodtagere samt i netværk, f.eks. i referencegruppen for ungdomsområdet og i netværk for særlige målgrupper, herunder interessenter fra Grønland.

Udarbejdet af:

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tlf: +45 7231 7800
E-mail: ufs@ufm.dk

September 2025

Læs mere om Erasmus+: www.ufm.dk/erasmusplus

Læs mere om Det Europæiske Solidaritetskorp: www.ufm.dk/solidaritetskorp